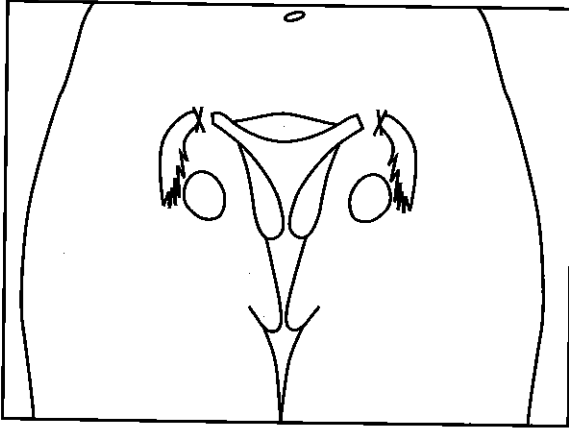

GÖNÜLLÜ CERRAHİ STERİLİZASYON

- **Tüp Ligasyonu**
(Kadında Tüplerin Bağlanması)
- **Vazektomi**
(Erkeklerde Meni Kanallarının Bağlanması)

TÜP LİGASYONU (Kadında Tüplerin Bağlanması)

Fallop tüplerinin cerrahi işlemle bağlanmasıdır.

Lokal ya da genel anestezi altında uygulanır.

İşlem için minilaparotomi ya da laparoskopi teknikleri kullanılır.

TÜP LİGASYONU
(Kadında Tüplerin Bağlanması)

ETKİ MEKANİZMASI

- Fallop tüpleri, spermin yumurtaya ulaşmasını ve döllenmesini engelleyecek şekilde, mekanik olarak kapatılır.
- Etkililiği % 100'e yakındır.

OLUMLU YÖNLERİ

- İşlem bir kez yapılır ve kalıcıdır.
- Bilinen uzun süreli yan etkisi yoktur.
- Gebeliği önleme etkisi hemen başlar.
- Daha fazla çocuk istemeyen ya da sağlık sorunları nedeniyle gebe kalmaması gereken kadınlar için uygundur.

OLUMSUZ YÖNLERİ

- Uygulanacak sağlık kuruluşunda eğitilmiş personeli ve uygun araç gereci gerektirir.
- Yöntemin kalıcı olduğu düşünülmelidir çünkü, geri dönüşü sağlayacak mikrocerrahide başarı şansı düşüktür; her yerde uygulanamaz ve pahalıdır.
- Cerrahi işlemi izleyen bir kaç gün kesi yerinde ve alt karında ağrı olabilir.
- Cerrahi işlem sırasında ya da hemen sonrasında kanama ve enfeksiyon riski vardır.
- Cinsel yolla bulaşan hastalıklara karşı koruyucu etkisi yoktur.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Çiftlerin bilinçli seçim yapmasını sağlayacak şekilde danışmanlık hizmeti almamış ve kendi iradeleri ile seçim yapmamış olanlara,
- Kendisi ve eşi tarafından yazılı rıza formunu imzalamamış olanlara uygulanmamalıdır.

İLK SEÇENEK OLMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Sahip olmak istedikleri çocuk sayısını belirleyememiş olanlar,
- Stres altında iken (örn. doğum sırasında) karar verenler için ilk seçenek olmamalıdır.

UYARILAR

- Nadir olmakla birlikte kanama, enfeksiyon, anesteziye bağlı komplikasyonlar ve diğer organ yaralanmaları gibi ciddi komplikasyonlar görülebilir.
- Nadiren dış gebelik görülebilir.
- İşlem sonrasında başvuranların ateş, kalp atımının zayıf ve hızlı olması, devam eden karın ağrısı, kusma, huzursuzluk, kesi yerinde iltihap ve hassasiyet varsa ve gebelikten kuşku duyuluyorsa yakın izlem gerekir.

KULLANIM KURALLARI

Çiftlerin biliçli seçim yapmalarına olanak verecek danışmanlık hizmeti ve alternatif yöntemlere ulaşılabilirlik sağlanmalıdır.

Bu hizmetin artık daha başka çocuk sahibi olmak isteyenlere verildiğinden emin olunmalıdır.

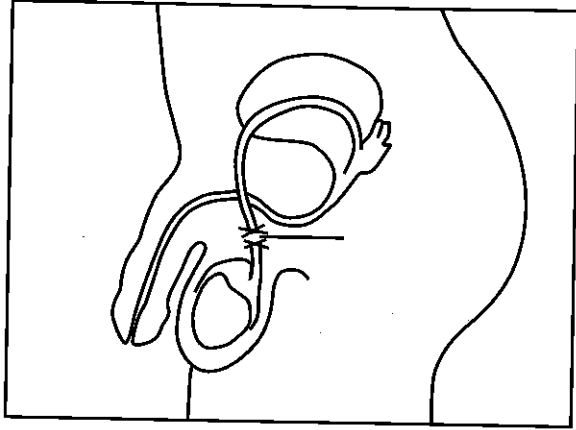
Danışmanlık ve bilinçli seçim hizmetlerinden emin olmak için düzenli olarak başvuranların memnuniyeti değerlendirilmelidir.

Karıdan ufak bir kesi ile tüpler kesilir ve bağlanır, veya halka geçirilir veya koterize edilir (yakılır).

Bu işlemlerin aseptik koşullarda yapılması ve işlem sonrası uygun tıbbi bakım, ciddi komplikasyonları önlemek ve tedavi etmek için gereklidir.

İyi anestezi, dokulara hasar vermeme ve başvurana operasyon sonrası bilgi verilmesi önemlidir.

Kadında sterilizasyon, doğumdan (ilk 48 saat içinde) ve düşükten hemen sonra uygulanabilir.

Meni kanallarının cerrahi işlemle bağlanmasıdır. Lokal anestezi ile yapılır.

İşlem için klasik teknik ya da "bistürisiz" vazektomi tekniği kullanılır.

VAZEKTOMİ
(Erkekte Meni Kanallarının Bağlanması)

- Vaz deferensler, spermin meniye geçişini engelleyecek şekilde bağlanır ve kesilir.
- Etkililiği %100'e yakındır.

- Çok etkili olup cinsel ilişkiyi ve isteği herhangi bir şekilde etkilemez.
- Kadında sterilizasyondan daha basittir, hastanede yatmayı gerektirmez ve daha basit donanımlı merkezlerde uygulanabilir.
- İşlem bir kez yapılır ve kalıcıdır.
- Bilinen uzun süreli yan etkisi yoktur.
- Daha fazla çocuk sahibi olmak istemeyen ve eşi sağlık sorunları nedeniyle gebe kalmaması gereken erkekler için uygundur.

- Uygun araç gereç ile donatılmış sağlık kuruluşu ve eğitimli personele ulaşımı gerektirir.
- Yöntemin kalıcı olduğu düşünülmelidir çünkü, geri dönüşü sağlayan mikrocerrahi pahalıdır, her yerde uygulanamaz başarı şansı düşük ve işlem risklidir.
- İşlem sonrası ufak bir şişlik, skrotum içine kanama ya da enfeksiyon olasılığı vardır.
- Etkisi hemen başlamaz; tüm spermeler meniden yok olana kadar ek bir yöntem kullanmayı gerektirir.
- Cinsel yolla bulaşan hastalıklara karşı koruyucu etkisi yoktur.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Çiftlerin bilinçli seçim yapmasını sağlayacak şekilde danışmanlık hizmeti almamış ve kendi iradeleri ile seçim yapmamış olanlara,
- Kendisi ve eşi tarafından yazılı rıza formunu imzalamamış olanlara uygulanmamalıdır.

İLK SEÇENEK OLMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Sahip olmak istedikleri çocuk sayısını belirleyememiş olanlar,
- Kararı olağandışı stres altında iken verenler için ilk seçenek olmamalıdır.

UYARILAR

- Cerrahi işlemden önce başvuranın dikkatli bir fizik muayenesi yapılmalıdır.
- Operasyon sonrası başvuranların ateş, enfeksiyon ve skrotumda kanama yönünden izlenmesi gerekir.
- İşlem sonrası 2 ay veya 20 ejakülasyon boyunca başka bir kontraseptif yöntem kullanılması önerilmelidir.

KULLANIM KURALLARI

- Çiftlerin bilinçli seçim yapmalarına olanak verecek danışmanlık hizmeti ve alternatif yöntemlere ulaşılabilirlik sağlanmalıdır.
- Bu hizmetlerin artık çocuk sahibi olmak istemeyenlere verildiğinden emin olunmalıdır.
- Danışmanlık ve bilinçli seçim hizmetlerinden emin olmak için düzenli olarak başvuranların memnuniyeti değerlendirilmelidir.
- Skrotumdan girilerek tüpler kesilir ve bağlanır, halka geçirilir, veya koterize edilir (yakılır).
- Bu işlemlerin aseptik koşullarda yapılması ve işlem sonrası tıbbi bakım ciddi komplikasyonları önleme ve tedavi için gereklidir.
- Dokulara hasar vermeme önemlidir; lokal anestezi, operasyon sonrası bakım ve uyarı işaretleri konusunda başvurana yeterli bilgi verilmelidir.